Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MANUELA CAMPOSA SÁNCHEZ-BORDONE,
predstavljeni 6. julija 2023 [1]

Zadeva C-354/22

Weingut A
proti
Land Rheinland-Pfalz

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija))

„Predhodno odločanje – Kmetijstvo – Skupna ureditev trgov – Vina – Opis in predstavitev vin – Zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe – Delegirana uredba (EU) 2019/33 – Člen 54(1) – Označevanje – Označba vinogradniškega gospodarstva – Pojem gospodarstva – Ozemeljska povezanost – Proizvodnja vina, ki poteka v celoti na vinogradniškem gospodarstvu – Sodelovanje tretjih oseb pri proizvodnji vina na vinogradniškem gospodarstvu – Stiskalnica, najeta za stiskanje zunaj glavnega obrata vinogradniškega gospodarstva, po katerem se proizvod imenuje“

1. Pravo Unije podrobno ureja označbe porekla, geografske označbe in tradicionalne izraze v vinskem sektorju ter označevanje in predstavitev vin.

2. Pri označevanju in predstavitvi proizvodov vinske trte z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo se lahko neobvezno vključijo nekateri izrazi, ki označujejo vinogradniško gospodarstvo, iz katerega izvirajo. To določa člen 54(1), drugi pododstavek, Delegirane uredbe (EU) 2019/33 [2], v katere Prilogi VI so našteti ti izrazi za nekatere države članice.

3. V sporu, ki je podlaga za ta predlog za sprejetje predhodne odločbe, namerava nemški vinogradnik pri predstavitvi svojih vin uporabiti izraz „Weingut“ (vinogradniško gospodarstvo), čeprav se grozdje, iz katerega so ta vina proizvedena, prideluje, obira in stiska na posestvu, ki je v lasti drugih oseb in je od njegovega gospodarstva oddaljeno 70 kilometrov ter ga ima v zakupu.

4. Glede na to, da je uprava zavrnila uporabo izraza Weingut pri predstavitvi teh vin, je nastal spor, v katerem je treba v bistvu pojasniti:

– ali je treba „gospodarstvo“ razlagati kot določen fizični prostor, ki obsega samo vinograde ter stavbe in naprave za proizvodnjo vina, ki niso ločeni od zemljišča proizvajalca vina;

[1] Jezik izvirnika: španščina.

[2] Delegirana uredba Komisije z dne 17. oktobra 2018 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vlogami za zaščito označb porekla, geografskih označb in tradicionalnih izrazov v vinskem sektorju, postopkom ugovora, omejitvami uporabe, spremembami specifikacij proizvoda, preklicem zaščite ter označevanjem in predstavitvijo (UL 2019, L 9, str. 2).

– ali je mogoče sprejeti, da je bila proizvodnja vina *v celoti* opravljena na vinogradniškem gospodarstvu, če se grozdje stiska v stiskalnici, ki jo proizvajalec najame zunaj meja svojega zemljišča. Če je tako, se postavlja vprašanje, kakšna stopnja nadzora nad postopkom proizvodnje vina se zahteva od tega proizvajalca.

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije

1. Uredba (EU) št. 1308/2013[3]

5. Člen 3, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„[…]

3. Opredelitve pojmov, določene v […] Uredbi (EU) št. 1307/2013[4] […], se uporabljajo v tej uredbi […].“

6. Člen 122, naslovljen „Prenos pooblastila“, določa:

„1. Da se upoštevajo posebne lastnosti vinskega sektorja, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o pravilih in omejitvah glede:

[…]

(c) neobveznih navedb o:

[…]

(iii) izrazih, ki se nanašajo na gospodarstvo, in pogojih za njihovo uporabo.

[…]“.

2. Uredba št. 1307/2013

7. Člen 4, naslovljen „Opredelitev pojmov in z njimi povezane določbe“, določa:

„1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[…]

[3] Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL 2013, L 347, str. 671), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2021/2117 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o spremembi uredb (EU) št. 1308/2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov, (EU) št. 1151/2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil, (EU) št. 251/2014 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb aromatiziranih vinskih proizvodov in (EU) št. 228/2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije (UL 2021, L 435, str. 262).

[4] Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 (UL 2013, L 347, str. 608).

(b) ‚kmetijsko gospodarstvo' pomeni vse enote, ki se uporabljajo za kmetijske dejavnosti in s katerimi upravlja kmet ter se nahajajo na ozemlju iste države članice;

[…]".

3. Delegirana uredba 2019/33

8. V uvodni izjavi 48 je navedeno:

„Navedba vinogradniškega gospodarstva, ki obdeluje vinograde, iz katerih prihajajo proizvodi vinske trte in v katerih se izvedejo vsi postopki pridelave vina, lahko pomeni dodano vrednost za proizvajalce in znak večje kakovosti za potrošnike. Zato bi moralo biti proizvajalcem dovoljeno, da na etiketah proizvodov vinske trte z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo navedejo ime vinogradniškega gospodarstva."

9. Člen 1, naslovljen „Predmet urejanja", določa:

„Ta uredba določa pravila, ki dopolnjujejo Uredbo (EU) št. 1308/2013 […], kar zadeva:

[…]

(f) označevanje in predstavitev."

10. Člen 54, naslovljen „Označba vinogradniškega gospodarstva", v oddelku 2, naslovljenem „Neobvezne navedbe", poglavja IV, naslovljenega „Označevanje in predstavitev", določa:

„1. Izrazi, ki se nanašajo na vinogradniško gospodarstvo iz Priloge VI, razen navedbe imena polnilca, proizvajalca ali prodajalca, so rezervirani za proizvode vinske trte z zaščiteno označbo porekla ali geografsko označbo.

Zadevni izrazi se uporabijo le, če se proizvodi vinske trte proizvajajo izključno iz grozdja, potrganega v vinogradih zadevnega vinogradniškega gospodarstva, in proizvodnja vina poteka v celoti na zadevnem vinogradniškem gospodarstvu.

[…]".

11. Člen 55, naslovljen „Sklicevanje na imena geografskih enot, ki so manjše ali večje od območja, iz katerega izhaja zaščitena označba porekla ali geografska označba", določa:

„1. V skladu s členom 120(1)(g) Uredbe (EU) št. 1308/2013 ter brez poseganja v člena 45 in 46 ima lahko le proizvod vinske trte z zaščiteno označbo porekla, zaščiteno geografsko označbo ali geografsko označbo tretje države na etiketi naveden sklic na ime geografske enote, ki je manjša ali večja od območja zadevne označbe porekla ali geografske označbe.

2. Pri sklicevanju na imena geografskih enot, ki so manjše od območja, iz katerega izhaja označba porekla ali geografska označba, vložnik v specifikaciji proizvoda in enotnem dokumentu dobro opredeli območje zadevne geografske enote. Države članice lahko določijo pravila glede uporabe teh geografskih enot.

[…]".

12. V Prilogi VI, naslovljeni „Izrazi iz člena 54(1)“, so za Nemčijo navedeni naslednji izrazi: „Burg, Domäne, Kloster, Schloss, Stift, Weinbau, Weingärtner, Weingut, Winzer“.

B. Nemško pravo. Weinverordnung (uredba o vinu)[5]

13. Člen 38(1) določa, da je označba vinogradniškega gospodarstva za vina *Federweißer*, *Landwein* (namizno vino), *Qualitätswein* (kakovostno vino), *Prädikatswein* (predikatno vino), *Sekt* (kakovostno peneče vino), *Qualitätsperlwein* (kakovostno biserno vino) ali *Qualitätslikörwein* (kakovostno likersko vino) dovoljena le v skladu s členom 54(1) Delegirane uredbe 2019/33 v povezavi s Prilogo VI k navedeni uredbi. Odstavka 3 in 5 se sklicujeta na označbo „Gutsabfüllung“.

II. Dejansko stanje, spor in vprašanja za predhodno odločanje

14. Nosilec vinogradniškega gospodarstva (v nadaljevanju: vinogradnik A) v Zellu na vinorodnem območju Mosel proizvaja vino ne le iz grozdja iz vinogradov, ki jih ima v lasti, ampak tudi iz drugih vinogradov, ki jih ima v zakupu.

15. Eden od teh zakupljenih vinogradov, ki obsega 2,15 hektara, se nahaja približno 70 kilometrov od Zella na vinogradniškem gospodarstvu, ki je v lasti vinogradnika B.

16. Vinogradnika sta sklenila pogodbo, v skladu s katero vinogradnik B obdeluje svoje trte v skladu z navodili vinogradnika A in poleg tega vinogradniku A vsako leto da v ekskluzivni najem stiskalnico za obdobje 24 ur po trgatvi na zakupljeni površini.

17. Stiskanje se izvaja na gospodarstvu vinogradnika B v skladu z enološkimi postopki vinogradnika A. Tako pridobljeno vino se nalije v rezervoarje, ki jih v glavni obrat vinogradnika A odpeljejo njegovi zaposleni.

18. Vinogradnik A želi za vino, stisnjeno v stiskalnici, ki jo najema od vinogradnika B, uporabljati izraza „Weingut“ in „Gutsabfüllung“.

19. Land Rheinland-Pfalz (zvezna dežela Porenje-Pfalška, Nemčija, v nadaljevanju: Land) meni, da vinogradnik A v teh okoliščinah ne sme uporabljati teh izrazov.

20. Spor je bil predložen Verwaltungsgericht Trier (upravno sodišče v Trierju, Nemčija), ki je s sodbo z dne 16. maja 2019 ugodilo tožbi vinogradnika A in ugotovilo, da je upravičen do uporabe izrazov „Weingut“ in „Gutsabfüllung“. To sodišče je menilo, da je bistveno, da je vinogradnik A prevzel dejansko vodenje, stalni nadzor in izključno odgovornost za proizvodnjo vina.

21. Zvezna dežela je vložila pritožbo pri Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz (višje upravno sodišče dežele Porenje-Pfalška, Nemčija), ki je s sodbo z dne 12. avgusta 2020 razveljavilo sodbo prvostopenjskega sodišča in zavrnilo tožbo vinogradnika A.

[5] Weinverordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 21. April 2009 (BGBl. I str. 827), die zuletzt durch Artikel 1 der Verordnung vom 21. Oktober 2022 (BGBl. I str. 1873) geändert worden ist.

22. Pritožbeno sodišče je svojo sodbo v bistvu oprlo na te trditve:

– v skladu s členom 54(1) Delegirane uredbe 2019/33 v povezavi s Prilogo VI k tej uredbi se za označbo „Weingut“ zahteva, da proizvodnja vina poteka na kmetijskem gospodarstvu, ki ni le organizacijska enota, temveč pomeni operativno enoto s stalnim obratom, ki ga je lastnik trajno namenil za proizvodnjo vina, in na katerem je zaposleno osebje, ki dela pod njegovim vodstvom. Ločevanje faz proizvodnje vina, kot je stiskanje, naj bi bilo v nasprotju z idejo, da „mora vse ostati v istih rokah“;

– pogodba o najemu stiskalnice ne zagotavlja, da se vse faze proizvodnje vina izvajajo pod vodstvom in odgovornostjo iste osebe. Nasprotno, pogodba dopušča, da se stiskanje izvaja tako v prisotnosti proizvajalca kot tudi v prisotnosti upravljavca stiskalnice, ki je v službi njenega lastnika, kar ne zagotavlja stalnega upravljanja in odgovornosti vinogradnika A.

23. Vinogradnik A je zoper sodbo pritožbenega sodišča vložil revizijo pri Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija), ki je Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali se lahko šteje, da proizvodnja vina poteka v celoti na vinogradniškem gospodarstvu, po katerem se proizvod imenuje, v smislu člena 54(1), drugi pododstavek, Delegirane uredbe (EU) 2019/33, kadar se grozdje stiska v stiskalnici, ki je bila za 24 ur najeta od drugega vinogradniškega gospodarstva, v tem času pa je na voljo izključno vinogradniškemu gospodarstvu, po katerem se proizvod imenuje?

2. Če je odgovor pritrdilen, ali se zahteva, da stiskanje opravijo osebe, zaposlene na vinogradniškem gospodarstvu, po katerem se proizvod imenuje, oziroma da to stiskanje te osebe vsekakor nadzirajo na kraju samem, ali pa lahko grozdje stisnejo tudi osebe, zaposlene na vinogradniškem gospodarstvu, ki da stiskalnico v najem, po navodilih vinogradniškega gospodarstva, po katerem se proizvod imenuje?

3. Če lahko grozdje stisnejo tudi osebe, zaposlene na vinogradniškem gospodarstvu, ki da stiskalnico v najem, ali so lahko te osebe v primeru nenadnih težav pooblaščene, da na podlagi samostojne odločitve posežejo v stiskanje?

4. Ali je v nasprotju s tem, da se proizvodnja vina pripiše vinogradniškemu gospodarstvu, po katerem se proizvod imenuje, to, da ima vinogradniško gospodarstvo, ki da stiskalnico v najem in opravi stiskanje, lasten interes v zvezi z vrsto in načinom postopka stiskanja, ker je v pogodbi o obdelovanju vinogradniških površin, ki je bila prav tako sklenjena s tem gospodarstvom, dogovorjen dodatek k plačilu za obdelovanje, vezanem na površino, odvisen od pridelka in kakovosti ter določen na hektoliter kabinetnega vina, pozne trgatve ali izbora?“

III. Postopek pred Sodiščem

24. Predlog za sprejetje predhodne odločbe je na Sodišče prispel 1. junija 2022.

25. Pisni stališči sta predložila vinogradnik A in Evropska komisija. Oba, pa tudi zvezna dežela, sta se udeležila obravnave 3. maja 2023.

IV. Presoja

A. Prvo vprašanje za predhodno odločanje

26. Predložitveno sodišče želi v bistvu ugotoviti, ali se lahko šteje, da je proizvodnja vina *v celoti potekala* na vinogradniškem gospodarstvu, po katerem se vino imenuje, če se stiskanje opravi v stiskalnici, ki jo za 24 ur da v najem drugo vinogradniško gospodarstvo.[6]

27. Po mnenju navedenega sodišča:

– razvoj zakonodaje kaže, da besedilo člena 57(1)(b) Uredbe (ES) št. 607/2009[7] pomeni omejitev, saj mora biti od takrat proizvodnja vina „v celoti“ opravljena na vinogradniškem gospodarstvu;

– se zdi, da je smisel in namen te ureditve zaščititi označevanje vinogradniških gospodarstev, ki sama obdelujejo vinograde in zagotavljajo proizvodnjo vina od začetka do konca, kar je povezano s pričakovanji potrošnikov glede višje kakovosti vina;

– ta trditev ni povsem zanesljiva. Če najem vinogradov, ki so precej oddaljeni od sedeža kmetijskega gospodarstva, ne vpliva na označbo, tudi najem stiskalnice za stiskanje grozdja na kraju samem v izogib prevozu grozdja ne bo vplival na označbo. Skupna raba naprav je namreč v vinogradništvu običajna in poslovno racionalna.

28. Komisija je Delegirano uredbo 2019/33 sprejela na podlagi pooblastila, ki ji je bilo podeljeno s členom 122 Uredbe št. 1308/2013.[8] Med vidiki, na katere se lahko nanašajo delegirani akti, so „[izrazi], ki se nanašajo na gospodarstvo, in [pogoji] za njihovo uporabo“ (člen 122(1)(c)(iii) Uredbe št. 1308/2013).

29. Člen 54 Delegirane uredbe 2019/33 na tej podlagi določa pogoje za uporabo „označbe vinogradniškega gospodarstva“. Glede seznama dopustnih izrazov[9] pri označevanju ali predstavitvi proizvoda, ki se nanašajo na vinogradniško gospodarstvo, se sklicuje na Prilogo VI.

30. Iz člena 54 Delegirane uredbe glede teh izrazov izhaja, da:

– jih je treba razlikovati od navedbe imena polnilca;

– so rezervirani za proizvode vinske trte z zaščiteno označbo porekla ali geografsko označbo;

– se lahko „uporabijo le, če se proizvodi vinske trte proizvajajo izključno iz grozdja, potrganega v vinogradih zadevnega vinogradniškega gospodarstva, in proizvodnja vina poteka v celoti na zadevnem vinogradniškem gospodarstvu“.

6 Ni sporno, da je najeta vinska stiskalnica v tem obdobju na voljo izključno vinogradniškemu gospodarstvu, po katerem se vino imenuje.

7 Uredba Komisije z dne 14. julija 2009 o določitvi nekaterih podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 479/2008 v zvezi z zaščitenimi označbami porekla in geografskimi označbami, tradicionalnimi izrazi, označevanjem in predstavitvijo nekaterih proizvodov iz vinskega sektorja (UL 2009, L 193, str. 60).

8 V Uredbi št. 1308/2013 je določitvi pravil v zvezi s trženjem nekaterih proizvodov posvečen oddelek za ureditev označevanja in predstavitve v vinskem sektorju (oddelek 3, naslovljen „Označevanje in predstavitev v vinskem sektorju“, poglavja I, naslovljenega „Pravila v zvezi s trženjem“, naslova II, „Pravila v zvezi s trženjem in organizacijami proizvajalcev“).

9 Za Nemčijo med drugim vključuje izraz „Weingut“. Zajema tudi izraze *Burg*, *Domäne*, *Kloster*, *Schloss*, *Stift*, *Weinbau*, *Weingärtner* in *Winzer*. Ne vsebuje pa navedbe „Gutsabfüllung“, ki ga določa nemško pravo v skladu s členom 38 uredbe o vinu. Zato se bom skliceval samo na izraz „Weingut“, ki je lasten pravu Unije.

31. Prav zadnja zahteva vzbuja utemeljene dvome predložitvenega sodišča in je privedla do različnih, vendar tudi utemeljenih razlag prvostopenjskega in pritožbenega sodišča. Drugi dve zahtevi nista sporni in se v obravnavani zadevi ne izpodbijata.

32. Moj odgovor na to vprašanje za predhodno odločanje se bo nanašal na pojem vinogradniškega gospodarstva in obveznost, da mora postopek proizvodnje vina *v celoti* potekati na tem gospodarstvu.

1. Vinogradniško gospodarstvo

33. Na prvi pogled se zdi, da člen 54(1), drugi pododstavek, Delegirane uredbe 2019/33 pojem „gospodarstvo“ povezuje s fizično površino, na kateri vinogradnik, ki želi uporabljati izraz (v tem primeru „Weingut“), goji lastne trte in izvaja postopek proizvodnje vina.

34. Kot sem že navedel, ta določba zahteva, da je bilo grozdje potrgano v vinogradih zadevnega vinogradniškega gospodarstva in da je bilo vino *v celoti proizvedeno na tem gospodarstvu*.[10] Uvodna izjava 48 Delegirane uredbe 2019/33 to potrjuje s sklicevanjem na *„vinogradniš[o] gospodarstv[o], ki obdeluje vinograde*, iz katerih prihajajo proizvodi vinske trte[, in *na katerem*] *se izvedejo vsi postopki pridelave vina*“.[11]

35. V skladu s to prvo razlago pravila naj bi bilo „gospodarstvo“ izenačeno s posestvom, ki združuje površine z vinogradi ter stavbe in naprave, kjer poteka postopek proizvodnje vina iz grozdja (potrganega na teh površinah). To je stališče pritožbenega sodišča.

36. Vendar je mogoče „gospodarstvo“ razumeti tako, da pomeni vse elemente, materialne in človeške, ki so organizirani za proizvodnjo. V tem smislu bi bilo bolj povezano s pojmom „podjetje“ in manj s svojo geografsko podlago. Dejstvo, da je vino povezano z vinogradniškim gospodarstvom, ne pomeni nujno, da izvira iz vinogradov, ki se nahajajo na njegovih pridelovalnih parcelah.

37. Zaradi različnih pomenskih odtenkov izraza „gospodarstvo“ sta rezultata različna:

– če gospodarstvo pomeni posestvo v geografskem smislu, niti vinogradi niti stiskalnica, ki se nahajajo zunaj gospodarstva, ne izpolnjujejo pogojev iz člena 54 Delegirane uredbe 2019/33;

– če pa se, nasprotno, gospodarstvo razume kot podjetje, fizična lokacija vinogradov ali stiskalnice nista odločilna (pod pogojem, da so izpolnjene zahteve glede nadzora, ki jih bom obravnaval v nadaljevanju).

38. Jezikovni pristop še zdaleč ni odločilen, saj pojem „gospodarstvo“ v Delegirani uredbi 2019/33 ni opredeljen, čeprav je v njej uporabljen. Tega neposredno ne določa niti Uredba št. 1308/2013, ki v členu 3(3) napotuje na opredelitve iz, med drugim, Uredbe (EU) št. 1307/2013[12].

[10] V drugih jezikovnih različicah je pomen podoben. Na primer v nemščini „die Weinbereitung vollständig in diesem Betrieb erfolgt“; v angleščini „the winemaking is entirely carried out on that holding“; v francoščini „la vinification est entièrement effectuée dans cette exploitation“ ali v italijanščini „la vinificazione è intermente effettuata nell'azienda“.

[11] Moj poudarek.

[12] V veljavi na dan spora, nadomeščena z napotitvijo na opredelitve iz Uredbe (EU) št. 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL 2021, L 435, str. 1).

39. V skladu s členom 4(1)(b) Uredbe št. 1307/2013 kmetijsko gospodarstvo pomeni „vse enote, ki se uporabljajo za kmetijske dejavnosti in s katerimi upravlja kmet ter se nahajajo na ozemlju iste države članice“.

40. Ta veriga napotitev je pomembna, ker če pojem „gospodarstvo“ iz Uredbe št. 1307/2013 velja za Uredbo št. 1308/2013, velja tudi za Delegirano uredbo 2019/33, ki izhaja iz nje. Pojem je enak in ga je zato treba razlagati enotno. [13]

41. Pristop h kmetijskim pomočem ni nepovezan z ureditvijo za vina: proizvodi vinske trte kot kmetijski proizvodi spadajo na področje uporabe Uredbe št. 1308/2013 v skladu s členom 1 te uredbe v povezavi z delom XII Priloge I.

42. Skratka, vse kaže, da se izraz gospodarstvo tudi v zvezi z Delegirano uredbo 2019/33 ne nanaša nujno na eno samo kmetijsko površino.

2. Sodna praksa Sodišča v zvezi s pojmom gospodarstva

43. Predložitveno sodišče upravičeno trdi, da je ob neobstoju opredelitve pojma „gospodarstvo“ v Delegirani uredbi 2019/33 smiselno uporabiti sodno prakso, v kateri je bil ta pojem razložen na področju kmetijske proizvodnje.

44. Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) podrobno pozna sodno prakso Sodišča. V predložitveni odločbi je navedlo, da je bilo v tej sodni praksi že pojasnjeno, „v kakšnih okoliščinah se zgolj zakupljena proizvodna enota pripiše gospodarstvu in jo upravlja kmet“. [14]

45. Ob sklicevanju na zadevne sodbe je dodalo, da Sodišče meni, da:

– je zlasti odločilno, ali je kmet dovolj neodvisen pri opravljanju svoje dejavnosti; [15]

– sicer ni nujno, da ima kmet neomejeno pravico do razpolaganja, mora pa imeti pri opravljanju kmetijske dejavnosti določen manevrski prostor; [16]

– vzporedno izvajanje drugih dejavnosti po intenzivnosti, naravi, trajanju in periodičnosti ne sme preveč omejevati kmetove dejavnosti, ki je odločilna za pripis. [17] Šele takrat je mogoče izhajati iz tega, da kmet z najetimi napravami gospodari in jih upravlja neodvisno. [18]

[13] Glej sodbo z dne 26. oktobra 2006, Kibler (C-275/05, EU:C:2006:682, točka 22): „Iz pojma ‚gospodarstvo‘ iz člena 12(1)(d) Uredbe [Sveta (EGS)] št. 857/84 [z dne 31. marca 1984 o splošnih pravilih za uporabo dajatve iz člena 5c Uredbe (EGS) št. 804/68 v sektorju mleka in mlečnih proizvodov (UL 1984, L 90, str. 13)] […] izhaja, da so za namene te uredbe gospodarstvo vse proizvodne enote, ki jih upravlja proizvajalec. Ker je v členu 7(1) Uredbe št. 857/84 in členu 7, prvi odstavek, točke 2, 3 in 4, Uredbe [Komisije (EGS)] št. 1546/88 [z dne 3. junija 1988 o določitvi podrobnih pravil za uporabo dodatne dajatve iz člena 5c Uredbe (EGS) št. 804/68 (UL 1988, L 139, str. 12)] uporabljen isti pojem, je treba te določbe razlagati enotno. Poleg tega, ker te določbe zasledujejo isti cilj in ker je citirana druga določba ukrep za izvajanje prve, je treba ugotoviti, da je treba te določbe zaradi pravne varnosti razlagati enotno.“

[14] Predložitvena odločba (točka 18).

[15] Sodbi z dne 14. oktobra 2010, Landkreis Bad Dürkheim (C-61/09,EU:C:2010:606, točka 62), in z dne 2. julija 2015, Wree (C-422/13, EU:C:2015:438, točka 44).

[16] Sodba z dne 2. julija 2015, Demmer (C-684/13, EU:C:2015:439, točki 61 in 62). Po mojem mnenju je ta sodba v obravnavani zadevi manj koristna: takrat je šlo za omejitve, ki so bile kmetu naložene zaradi zagotavljanja varnosti zračnega prometa.

[17] Prav tam (točki 69 in 70).

[18] Sodba z dne 15. januarja 1991, Ballmann (C-341/89, EU:C:1991:11, točka 15).

46. Sodišče se je dejansko izreklo o povezanosti kmetijskih površin s kmetijskim gospodarstvom in oblikovalo merila v zvezi z njihovim upravljanjem glede na predpise, v katerih je bil izraz „gospodarstvo“ uporabljen na podoben način kot v Uredbi št. 1307/2013 (na katero se sklicujeta Uredba št. 1308/2013 in iz nje izhajajoča Delegirana uredba 2019/33).

47. Ta sodna praksa namenja prednostno pozornost elementu „enot“ (ali „proizvodnih enot“) kot sestavnemu delu „gospodarstva“ v povezavi z njegovim upravljanjem ali vodenjem.

48. V sodbi Landkreis Bad Dürkheim je Sodišče odločilo, da na to, ali se uporaba kmetijske površine obravnava kot sestavni del proizvodnih enot, ki jih upravlja kmet, ne vpliva narava pravnega razmerja, ki je podlaga za to uporabo.[19] Poudarilo je, da „je zemljišče del kmetijskega gospodarstva kmeta, če ima ta pravico, da ga uporablja za opravljanje kmetijske dejavnosti[,] kmet [pa] mora biti [glede tega] pri opravljanju kmetijske dejavnosti dovolj samostojen“.[20]

49. Ozemeljska ločenost proizvodnih enot je močneje izražena v sodbi Agrargenossenschaft Alkersleben. V tej zadevi je proizvajalec, katerega gospodarstvo se je nahajalo v eni zvezni deželi Nemčije, prenesel bistveni del svoje proizvodnje v drugo zvezno deželo. Po mnenju Sodišča sprememba proizvodnih enot, ki jih je uporabljal, ni upoštevna: proizvajalec lahko prosto izbira kraj proizvodnje. Vendar se zahteva, da upravlja celoto proizvodnih enot (tudi če niso v njegovi lasti), ki se nahajajo na geografskem ozemlju ene države članice.[21]

50. V sodbi Avio Lucos je bil razložen pojem kmetijskega gospodarstva, ki je že naveden v Uredbi št. 1307/2013, tako da je bila ponovno poudarjena povezanost med proizvodnimi enotami in njihovim upravljanjem (in ne nujno lastništvom) s strani kmeta.[22]

51. Usmeritev, ki izhaja iz teh sodb, vodi do razlage pojma „gospodarstvo“, ki ni omejeno na zemljišče v lasti proizvajalca, temveč omogoča njegovo razširitev na zakupljeno zemljišče (ki se torej nahaja na kmetijskih površinah, ki niso površine tega proizvajalca).

3. Uporaba teh meril v obravnavani zadevi

a) „Grozdje, potrgano v vinogradih vinogradniškega gospodarstva“

52. Na podlagi te usmeritve ne bi bilo težav, če bi bil proizvod, ki naj bi bil predstavljen pod izrazom „Weingut“, proizveden iz grozdja, potrganega v vinogradih, ki se sicer fizično ne ujemajo z gospodarstvom, po katerem se vino imenuje, vendar so na zemljiščih, ki jih ima proizvajalec v zakupu.[23] To bi omogočal funkcionalni, in ne izključno prostorski pomen izraza „gospodarstvo“.

[19] Sodba z dne 14. oktobra 2010 (C-61/09, EU:C:2010:606, točke 52, 54, 55, 58 in 62). Neupoštevnost naslova, na podlagi katerega proizvajalec opravlja dejavnost na gospodarstvu, je ustaljena v sodni praksi (sodba z dne 8. maja 2003, Agrargenossenschaft Alkersleben, C-268/01, EU:C:2003:263, točka 30, in sodba z dne 24. junija 2010, Pontini in drugi, C-375/08, EU:C:2010:365, točka 62).

[20] Na to sodno prakso je bilo pozneje napoteno v sodbi z dne 2. julija 2015, Wree (C-422/13, EU:C:2015:438, točka 44).

[21] Sodba z dne 8. maja 2003, Agrargenossenschaft Alkersleben (C-268/01, EU:C:2003:263, točke od 30 do 33). Regulativni okvir je bil Uredba Sveta (EGS) št. 3950/92 z dne 28. decembra 1992 o uvedbi dodatne dajatve za mleko in mlečne proizvode (UL 1992, L 405, str. 1).

[22] Sodba z dne 7. aprila 2022, Avio Lucos (C-176/20, EU:C:2022:274, točka 36). Te proizvodne enote, ki jih upravlja kmet, lahko vključujejo na primer živali drugih, ki se uporabljajo za pašo, če ima kmet zadostno pravico do razpolaganja s temi živalmi za opravljanje svoje kmetijske dejavnosti.

[23] Pri tem je seveda predpostavljeno, da se zakupljeni vinogradi nahajajo znotraj območja zaščitene označbe porekla ali geografske označbe.

53. S to presojo so se strinjale vse stranke na obravnavi, vključno z zvezno deželo. Stališče zvezne dežele je še posebej pomembno, saj dopušča, da lahko vinogradniško gospodarstvo, ki bo navedeno pri predstavitvi vina, vključuje tuje (in oddaljene) vinograde, ki niso v lasti nosilca tega gospodarstva.

54. Kot sem že navedel [24], se zdi, da je predložitveno sodišče prišlo so enakega zaključka: zakup vinogradov, ki so precej oddaljeni od glavnega sedeža vinogradnika, načeloma ne bi smel vplivati na uporabo izrazov, ki se nanašajo na vinogradniško gospodarstvo. [25]

55. Drugače od člena 5 Uredbe (EGS) št. 997/81 [26] so v členu 54(1), prvi pododstavek, Delegirane uredbe 2019/33 sporni izrazi rezervirani za „proizvode vinske trte z zaščiteno označbo porekla ali geografsko označbo“ [27].

56. To pojasnjuje, zakaj v tem sporu dejstvo, da so najeti vinogradi oddaljeni približno 70 kilometrov od Zella, kjer je glavni sedež proizvajalca, ne pomeni težave, saj spadajo v isto regijo, zajeto z zaščiteno geografsko označbo. [28]

57. Regulativni okvir izrecno določa tudi možnost povezovanja kakovosti z *manjšimi* ozemeljskimi enotami za proizvodnjo vina. Člen 120(1)(g) Uredbe št. 1308/2013, dopolnjen s členom 55 Delegirane uredbe 2019/33, dovoljuje, da označevanje ali predstavitev vin kot neobvezno navedbo vsebuje „ime geografske enote, ki je manjša ali večja od območja zadevne označbe porekla ali geografske označbe“.

58. Uporaba izraza *geografska enota* za navedena manjša območja in ustrezna odsotnost tega izraza za označevanje kmetijskega gospodarstva, po katerem se vino imenuje, kažeta, da ni nujno, da to kmetijsko gospodarstvo obsega zemljišča znotraj enega samega območja, ki pripada proizvajalcu. Nasprotno, kmetijsko gospodarstvo, po katerem se vino imenuje, lahko vključuje zemljišča v lasti drugih oseb, ki so bila odstopljena ali dana v zakup proizvajalcu, ki na njih opravlja svojo kmetijsko dejavnost.

59. Doslej navedenemu je mogoče ugovarjati, kot je poudarilo predložitveno sodišče [29]: Če je namen vključitve izrazov, ki se nanašajo na vinogradniško gospodarstvo, (pri označevanju ali predstavitvi vina) „bolje seznaniti potrošnika s krajem proizvodnje proizvoda vinske trte, zlasti če so ti kraji potrošnikom dobro znani“ [30], ali niso potrošniki zavedeni, če se pojem gospodarstva razlaga v zgoraj navedenem smislu?

60. Ta ugovor je pomemben, vendar ne nepremostljiv. Potrošnik se bo zanašal na kakovostnejše vino, predstavljeno pod izrazom, s katerim je poimenovano gospodarstvo, in je upravičen do tega, da povezava med vinom in gospodarstvom ne izgine. Vendar za to ni bistveno, da vino izvira

[24] Glej točko 27 teh sklepnih predlogov.

[25] Predložitvena odločba (točka 31).

[26] Uredba Komisije z dne 26. marca 1981 o podrobnih pravilih za opis in predstavitev vin in grozdnih moštov (UL 1981, L 106, str. 1).

[27] To je logično, saj je za označbe porekla in geografske označbe bistveno, da so kakovost, značilnosti ali sloves proizvoda posledica geografskega porekla ali jih je mogoče pripisati geografskemu poreklu (člen 93(1)(a) in (b) Uredbe št. 1308/2013).

[28] Landwein der Mosel (https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/details/EUGI00000004687).

[29] Predložitvena odločba (točka 24).

[30] Uvodna izjava 49 Delegirane uredbe 2019/33.

z zemljišča, ki je v lasti pridelovalca, temveč zadostuje, da je vino pridelano pod njegovim vodstvom, odgovornostjo in nadzorom kot nosilca gospodarstva, ki se razlaga v zgoraj navedenem funkcionalnem smislu.

b) Stiskanje kot del postopka proizvodnje vina

61. Člen 54(1), drugi pododstavek, Delegirane uredbe 2019/33 razlikuje med trgatvijo grozdja na eni strani in proizvodnjo vina na drugi strani. Postopek proizvodnje vina sestavlja več faz, vključno s stiskanjem.

62. Ugotoviti je torej treba, ali pojem vinogradniško gospodarstvo, ki se je uporabljal do zdaj,[31] velja tudi, če je treba na podlagi te določbe vino *v celoti* proizvesti na kmetijskem gospodarstvu, po katerem se proizvod imenuje[32].

63. Menim, da je mogoče premisleke o prožni in funkcionalni razlagi pojma „gospodarstvo“ (ki ni vezana na ozemeljsko podlago, temveč na vodenje, upravljanje in odgovornost proizvajalca za enote, ki se uporabljajo za proizvodnjo) prenesti ne le na pridelavo in trganje grozdja, temveč tudi na stiskanje kot del postopka proizvodnje vina.

64. S tega vidika bi proizvodnja vina *v celoti* potekala na gospodarstvu, po katerem se proizvod imenuje, tudi če del tega postopka poteka v napravi, ki se nahaja zunaj meja zemljišča, ki je v lasti proizvajalca, če je stiskalnica del tega gospodarstva (tistega, po katerem se vino imenuje) v zgoraj navedenem funkcionalnem smislu.

65. Po priznanju, da za naloge obdelovanja vinogradov in trgatve, ki so bistvene za končni rezultat, ni potrebna ozemeljska povezava z zemljiščem v lasti vinogradnika (saj lahko ta vzame v zakup drugo zemljišče, ki bo del njegovega gospodarstva), se lahko ista utemeljitev *a fortiori* uporablja za stiskanje vina.[33]

66. Ponovno so se udeleženci obravnave, vključno z zvezno deželo, strinjali s to presojo. Fizična lokacija stiskalnice ni upošteven podatek. Vendar je nujno, da vinogradnik, ki je nosilec gospodarstva, po katerem se vino imenuje, izvaja ustrezen nadzor nad stiskanjem, na kar se nanašajo druga vprašanja za predhodno odločanje.

67. Ta rešitev ni v nasprotju s sodno prakso Sodišča v zvezi s potekom postopkov proizvodnje vina, iz katere ni mogoče izpeljati nedvoumnih rešitev, saj se je osredotočala na posebnosti vsakega posameznega primera. To pravilno poudarja predložitveno sodišče, ko navaja, da:

– iz sodbe z dne 18. oktobra 1988, Erzeugergemeinschaft Goldenes Rheinhessen,[34] ne izhaja nobena ugotovitev, ki bi jo bilo mogoče uporabiti za obravnavano zadevo, saj se je ta spor nanašal na stekleničenje, in ne na proizvodnjo vina. Poleg tega so se pravila, ki so bila takrat razložena, razlikovala od pravil, ki urejajo to zadevo;

[31] Kot navaja predložitveno sodišče, je treba merila, določena na splošnem področju kmetijske proizvodnje, razlagati ozko, kadar se uporabljajo za ureditev vinskega sektorja, glede na tesno povezavo med stalnim proizvodnim obratom in vinogradniškim gospodarstvom, po katerem se vino imenuje.

[32] Ta zahteva je bila uvedena s členom 57 Uredbe št. 607/2009. Do takrat se je zahtevalo, da je bila „proizvodnja vina opravljena na tem vinogradniškem gospodarstvu“ (člen 4(3) Uredbe Komisije (EGS) št. 1608/76 z dne 4. junija 1976 o pravilih za opis in predstavitev vin in grozdnih moštov (UL 1976, L 183, str. 1)).

[33] V obravnavani zadevi naj stiskanje po navedbah vinogradnika A ne bi zahtevalo več kot tri ure dejanskega dela (točka 1 oddelka njegovega pisnega stališča, ki se nanaša na prvo vprašanje za predhodno odločanje).

[34] Zadeva 311/87 (EU:C:1988:483).

– tudi ugotovitve iz sodbe z dne 29. junija 1994, Baux,[35] te zadeve ne pojasnijo dosti bolje. Čeprav je bilo razsojeno, da veljavna ureditev ne zahteva, da so vinogradniki lastniki naprav za proizvodnjo vina, se je ta trditev nanašala na razlikovanje glede na lastništvo zadruge, ki je sama delovala kot „gospodarstvo“. Ta zadruga je pridelovala grozdje v lastnih vinogradih in proizvajala vino v lastnih napravah.

68. Glede na položaja, na katera se nanašata ti sodbi, je sodba Baux[36] nekoliko podobna obravnavani zadevi, saj je bila v tej zadevi sporna uporaba izraza „château“ za označitev imena vinogradniškega gospodarstva. Sodišče je menilo,[37] da pravilo, ki se je uporabljalo v sporu:

– na eni strani „potrošnikom, ki kupijo vino s prestižnim imenom, kot je ‚château‘, [zagotavlja,] da se bistvene faze postopka proizvodnje tega vina, in sicer od trgatve do proizvodnje vina, izvajajo *pod dejanskim vodenjem, strogim in stalnim nadzorom ter izključno odgovornostjo enega samega nosilca gospodarstva, ki mu je mogoče pripisati kakovost proizvodov*“;[38]

– na drugi strani zahteva, da je „vse grozdje potrgano v vinogradih, ki so del tega gospodarstva, in da so vzpostavljeni zanesljivi postopki za zagotovitev ločene proizvodnje vina iz grozdja, potrganega na prvotnem posestvu ‚châteauja‘“.[39]

69. Sodba v zadevi Baux je nekoliko dvoumna, kar izhaja iz posebnosti te zadeve. Čeprav je v skladu z osnovno idejo dejanskega vodenja gospodarstva in odgovornosti proizvajalca, ki se mu pripisuje kakovost vina, vendarle vnaša nekaj nejasnosti glede ozemeljske povezave z grozdjem, pridelanim na zemljiščih „châteauja“.

70. Sodišče je pojasnilo, da ureditev ne „zahteva, da proizvodnja vina poteka v napravah na posestvu, ki vključuje ‚château‘. Ravno tako ne zahteva, da so vinogradniki sami lastniki naprav za proizvodnjo vina […]“. Vendar se pozneje zdi, da zagovarja ozemeljsko povezanost med proizvodnjo vina in konkretnim zemljiščem, na katerem se obdelujejo vinogradi.

71. Glede na vse te dejavnike menim, da je mogoče šteti, da je stiskanje grozdja opravljeno na gospodarstvu, po katerem se vino imenuje, če se opravi v stiskalnici, ki je dana v najem in je na voljo izključno nosilcu tega gospodarstva.

72. Tudi ob upoštevanju morebitnih visokih stroškov stiskalnic[40] je tako malim proizvajalcem olajšan vstop na trg pod enakimi pogoji.[41] Če bi bila uporaba izrazov kakovosti, ki se nanašajo na gospodarstvo, omejena na vinogradnike, ki imajo vse proizvodne enote na svojem zemljišču, bi bile možnosti uporabe teh izrazov omejene na velika podjetja v škodo konkurenčnosti in na škodo malih proizvajalcev.[42]

35 Zadeva C-403/92 (EU:C:1994:269).

36 Uporabljal se je člen 5(1) Uredbe št. 997/81.

37 Sodba z dne 29. junija 1994, Baux (C-403/92, EU:C:1994:269, točka 13). Tudi v tem primeru je moralo vino izhajati „izključno iz grozdja, potrganega na zadevnem vinogradniškem gospodarstvu, in [je] vino mora[lo] biti proizvedeno na tem gospodarstvu“.

38 Prav tam (točki 14 in 15). Moj poudarek.

39 Prav tam (točka 19 in v istem smislu točka 24).

40 Na obravnavi so bili navedeni primeri stroškov stiskalnic in poudarjena je bila ekonomska racionalnost (na katero se je sklicevalo tudi predložitveno sodišče) njihove skupne uporabe s strani več vinogradnikov. Komisija je opozorila tudi na enološke razloge, saj lahko prevoz obranega grozdja v oddaljeno stiskalnico škodi njegovi kakovosti.

41 Zakonodajalca Unije skrbi ekonomska vzdržnost teh malih gospodarstev. V skladu z uvodno izjavo 13 Uredbe št. 2021/2117 je za „vinski sektor Unije […] značilno tudi zelo veliko število majhnih družinskih kmetij, kar ima za posledico raznolik spekter vin“. Namen te uvodne izjave je zagotoviti ekonomsko vzdržnost njihovih projektov.

42 V skladu s členom 40(1) PDEU se „[z]a doseganje ciljev iz člena 39 [skupna kmetijska politika] […] vzpostavi skupna ureditev kmetijskih trgov“. V skladu z odstavkom 2 tega člena „[s]kupna ureditev […] izključuje vsakršno diskriminacijo med proizvajalci […] v Uniji“.

73. Kot navaja predložitveno sodišče, je ta rešitev prevladala v drugi državi članici (Avstrija)[43], ki dovoljuje, da se postopki predelave, proizvodnje, stiskanja ali filtriranja vina s pogodbo oddajo v zunanje izvajanje. Zdi se, da Avstrija ne zahteva ozke povezanosti med stalnim obratom in vinogradniškim gospodarstvom, po katerem se vino imenuje.[44]

74. Pritrdilen odgovor na prvo vprašanje za predhodno odločanje je podlaga za analizo nadaljnjih vprašanj.

B. Drugo in tretje vprašanje za predhodno odločanje

75. Ti vprašanji, ki ju je mogoče obravnavati skupaj, izhajata iz pritrdilnega odgovora na prvo vprašanje. Po pojasnitvi tega izhodišča predložitveno sodišče napotuje na sodelovanje lastnih ali drugih delavcev pri stiskanju grozdja z najeto napravo.

76. Natančneje, gre za vprašanji:

– „ali se zahteva, da stiskanje opravijo osebe, zaposlene na vinogradniškem gospodarstvu, po katerem se proizvod imenuje, oziroma da to stiskanje te osebe vsekakor nadzirajo na kraju samem, ali pa lahko grozdje stisnejo tudi osebe, zaposlene na vinogradniškem gospodarstvu, ki da stiskalnico v najem, po navodilih vinogradniškega gospodarstva, po katerem se proizvod imenuje“;

– „[č]e lahko grozdje stisnejo tudi osebe, zaposlene na vinogradniškem gospodarstvu, ki da stiskalnico v najem, ali so lahko te osebe v primeru nenadnih težav pooblaščene, da na podlagi samostojne odločitve posežejo v stiskanje?“.

77. Stranki in Komisija so se na obravnavi osredotočile prav na vidike, povezane z delavci, ki so sodelovali pri stiskanju. Zvezna dežela je izrazila pomisleke glede mehanizmov za nadzor nad vodenjem, nadziranjem in odgovornostjo proizvajalca, če je ta najel tehnične naprave in uporabil zunanje ponudnike storitev.

78. Iz navedene sodne prakse izhaja, da mora proizvajalec vsekakor zagotoviti, da se proizvodnja vina, ki se izvaja v najetih napravah, vendar je del njegovega vinogradniškega gospodarstva (v zgoraj opisanem funkcionalnem smislu), izvaja z enakimi tehnikami ali postopki kot na gospodarstvu, katerega lastnik je.

79. Vinogradnik, ki izvaja stiskanje grozdja v najeti stiskalnici, mora torej to opraviti tako, da prevzame „[…] dejansko vodenje, strog in stalen nadzor ter izključno odgovornost“[45] za to fazo (pa tudi druge) postopka proizvodnje vina.

[43] Člen 22(2) Bundesgesetz über den Verkehr mit Wein und Obstwein (zvezni zakon o prometu z vinom in sadnim vinom) v različici, objavljeni 17. novembra 2009 (avstrijski BGBl. I, št. 111/2009), kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 29. maja 2019 (avstrijski BGBl. I, št. 48/2019), v povezavi s členom 2(1) in členom 2(2)(1) Verordnung des Bundesministers für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft über die Bezeichnung von Weinen (uredba zveznega ministra za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo o označevanju vin) v različici, objavljeni 1. aprila 2011 (avstrijski BGBl. II, št. 111/2011), kakor je bila nazadnje spremenjena z uredbo o spremembi z dne 23. julija 2018 (avstrijski BGBl. II, št. 184/2018).

[44] Točka 32 predložitvene odločbe.

[45] Sodba z dne 29. junija 1994, Baux (C-403/92, EU:C:1994:269, točka 15).

80. Če je ta pogoj izpolnjen, nič ne nasprotuje temu, da bi stiskanje opravili delavci, ki običajno upravljajo stiskalnico[46], in ne delavci gospodarstva, po katerem se vino imenuje. Vendar mora vinogradnik, ki je najemnik stiskalnice, za to, da se postopek pripiše nosilcu tega gospodarstva, zagotoviti (osebno ali s pomočjo osebja, ki je pri njem zaposleno ali na podlagi pogodbe o opravljanju storitev), da je stiskanje izvedeno v skladu z njegovimi zahtevami.

81. Dvomim, da zadoščajo splošna navodila najemodajalcu stiskalnice, saj ni izključeno, da se med stiskanjem pojavijo nepredvideni dogodki, zaradi katerih je treba sprejeti takojšnje odločitve. Takšne odločitve lahko sprejema le proizvajalec ali njegovo osebje in jih ne more prenesti na tretje osebe, saj le proizvajalec ali njegovo osebje obvlada posebne značilnosti svoje metode proizvodnje vina.

82. Ne verjamem, da bi moralo Sodišče preseči navedbo tega merila. V natančnejša pravila ga morajo pretvoriti upravni organi (po možnosti regulativni sveti za zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo).

83. Nazadnje je za ugotavljanje, ali stopnja poseganja proizvajalca v postopke stiskanja, ki se izvajajo v stiskalnici, ki jo najema, izpolnjuje te zahteve, pristojno predložitveno sodišče. Pogodba, podpisana za najem naprav, bo pomemben (vendar ne edini) dejavnik pri določanju omejitev ravnanja vsake stranke.

C. Četrto vprašanje za predhodno odločanje

84. Predložitveno sodišče želi izvedeti, kolikšen vpliv ima lahko to, da ima najemodajalec stiskalnice, v kateri poteka stiskanje, lasten gospodarski interes glede načina izvajanja stiskanja. Ta interes bi lahko izhajal iz tega, da je bil v pogodbi predviden dodatek k plačilu, ki je odvisen od donosa in kakovosti.

85. Sodišče, ki mora v vsakem posameznem primeru odločiti o sporu v zvezi s tem, mora ugotoviti, ali pogodbeno določilo povzroča gospodarsko tveganje, ki bi lahko bilo v nasprotju z izključno odgovornostjo nosilca vinogradniškega gospodarstva, po katerem se proizvod imenuje.

86. Vendar menim, da ni razloga, da bi dogovorjeno plačilo in spodbude ovirali dejansko zmožnost odločanja in nadzora proizvajalca nad postopki stiskanja. Tudi v interesu osebe, odgovorne za proizvodnjo vina, je, da se s stiskanjem, ne da bi to vplivalo na uporabo tehnik ali postopkov, ki določajo enološke značilnosti njenih vin, doseže večji donos ob nespremenjeni kakovosti proizvoda.

[46] Kot je Komisija poudarila na obravnavi, ti delavci najbolje poznajo delovanje naprave.

V. Predlog

87. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija) odgovori:

Člen 54(1), drugi pododstavek, Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/33 z dne 17. oktobra 2018 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vlogami za zaščito označb porekla, geografskih označb in tradicionalnih izrazov v vinskem sektorju, postopkom ugovora, omejitvami uporabe, spremembami specifikacij proizvoda, preklicem zaščite ter označevanjem in predstavitvijo

je treba razlagati tako, da

1. je mogoče sprejeti, da je bila proizvodnja vina v celoti opravljena na vinogradniškem gospodarstvu, po katerem se proizvod imenuje, če je bilo grozdje stisnjeno v tuji stiskalnici, najeti za 24 ur, ki je bila v tem času na voljo izključno vinogradniškemu gospodarstvu, po katerem se proizvod imenuje, če nosilec tega gospodarstva prevzame dejansko vodenje, strog in stalen nadzor ter odgovornost v zvezi s tem postopkom;

2. ob enakih pogojih dejanskega upravljanja, strogega in stalnega nadzora ter odgovornosti nosilca gospodarstva, po katerem se proizvod imenuje, nič ne nasprotuje temu, da bi bili delavci kmetijskega gospodarstva, ki daje stiskalnico v najem, vključeni v stiskanje grozdja in da bi najemna pogodba vsebovala določila, ki predvidevajo dodatek k plačilu, odvisen od donosa in kakovosti, na hektoliter vina.